

INFORMACE O VYDANÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISECH, ČLÁNCÍCH A PUBLIKACÍCH

SBÍRKA ZÁKONŮ 2018

Částka 27 – čís. 49

Vyhláška o vyhlášení Národní přírodní památky Kocelovické pastviny a stanovení jejich bližších ochranných podmínek.

Účinnost od 1. 5. 2018.

Částka 27 – čís. 50

Vyhláška o vyhlášení Národní přírodní památky Pískovna Erika a stanovení jejich bližších ochranných podmínek.

Účinnost od 1. 5. 2018.

Částka 27 – čís. 51

Vyhláška o vyhlášení Národní přírodní rezervace Břehyně – Pecopala a stanovení jejich bližších ochranných podmínek.

Účinnost od 1. 5. 2018.

Částka 27 – čís. 52

Vyhláška o změně a zrušení některých právních předpisů o vyhlášení zvláště chráněných území.

Účinnost od 1. 5. 2018.

Částka 33 – čís. 66

Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu, ve znění vyhlášky č. 63/2013 Sb.

Účinnost od 20. 4. 2018.

STAVEBNÍ PRÁVO. BULLETIN

Číslo 1/2018

ČERNÍN, Karel. **Evidence veřejných prostranství v obci**

Autor hledá nejvhodnější nástroj pro právně závaznou inventarizaci všech existujících veřejných prostranství v obci. Analyzuje postupně možnosti obecně závazné vyhlášky, územního plánu a deklaratorního správního rozhodnutí a představuje jejich výhody a nevýhody.

ŽÍDEK, Dominik. **Stavební zákon a ochrana životního prostředí – novinky po 1. lednu 2018**

Autor se zabývá důsledky změn, které přináší novela stavebního zákona v oblasti ochrany životního prostředí.

HANÁK, Marek. **Posouzení záměru stavby s ohledem na ochranu hodnot území**

Článek je věnován poznatkům veřejného ochránce práv při posuzování urbanisticko-architektonického charakteru území stavebními úřady při povolování staveb.

VONDRÁŠEK, Václav. **Zjednodušení, nebo zkomplikování postupů podle stavebního zákona?**

Autor se kriticky zamýšlí nad novelou stavebního zákona zejména z hlediska uplatňování závazných stanovisek dotčených orgánů a problematických úlev u staveb, které jsou jinak v režimu zákona o památkové péči.

SKLENÁŘ, Tomáš. **Kdy se závazné stanovisko orgánu územního plánování nevydává**

Novela stavebního zákona upravila nově požadavky na vydávání závazných stanovisek orgánů územního plánování. Autor uvádí případy, kdy se takové stanovisko nevyžaduje.

VODNÝ, Roman. **Novela vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně plánovacích podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti**

Autor popisuje všechny významné změny vyhlášky č. 500/2006 Sb. po novele stavebního zákona.

MAREČKOVÁ, Jitka. **Novela vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb**

Článek je věnován změnám ve vyhlášce o dokumentaci staveb v kontextu velké novely stavebního zákona.

PRÁVNÍ ROZHLEDY

Číslo 7/2018

NEUBAUEROVÁ, Stanislava – VAŠÍKOVÁ, Jana – STUDNÍČKA, Martin. **Pasportizace – cesta, jak zajistit dokumentaci k legální stavbě**

Článek se zabývá institutem pasportizace staveb, jako jednoduššího procesu v případech existence povolených staveb, jejichž doklady se nedochovaly.

PRÁVNÍ RÁDCE

Číslo 1/2018

STAŇKOVÁ, Kateřina. **Vodní díla ve světle velké novely stavebního zákona**

Článek se zabývá problematikou umísťování, povolování a užívání vodních děl a koordinovanému řízení v kontextu novely stavebního zákona.

KOMENTÁŘ KE STAVEBNÍMU ZÁKONU A PŘEDPISY SOUVISEJÍCÍ

MAREČEK, Jan – DOLEŽAL, Jiří – SEDLÁČKOVÁ, Vladimíra – SKLENÁŘ, Tomáš – TUNKA, Martin – VOBRÁTIL-LOVÁ, Zdeňka

Publikace přináší souborný výklad stavebního zákona v jeho platném znění vč. výkladu jeho prováděcích vyhlášek.

[2. aktualiz. vyd., Plzeň: Aleš Čeněk, s. r. o., 2018, 564 s. ISBN 978-80-7380-703-0]

PRÁVNÍ SPORY VE STAVEBNICTVÍ

ČERNOHLÁVEK, Josef – DOUBRAVA, Petr

Publikace se zabývá právními spory vznikajícími ve stavebnictví zejména v souvislosti s plněním smlouvy o dílo.

[1. vyd., Plzeň: Aleš Čeněk, s. r. o., 2018, 294 s. ISBN 978-80-7380-607-1]

INFORMACE Z VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ SOUDŮ Z BLASTI STAVEBNÍHO ŘÁDU

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2018 č. j. 9 As 290/2016-59

STAVEBNÍ ŘÍZENÍ: POVOLENÍ VÝJIMKY Z OBECNÝCH POŽADAVKŮ NA VÝSTAVBU

§ 169 odst. 6 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 350/2012 Sb.

§ 136 odst. 1 a § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

§ 40 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Právní věta:

Rozhodnutí o povolení výjimky z obecných požadavků na výstavbu „lze vydat jen v dohodě nebo se souhlasem dotčeného orgánu, který hájí zájmy chráněné podle zvláštních právních předpisů, kterých se odchylně řešení týká“ (§ 169 odst. 6 stavebního zákona z roku 2006), a to i v případě, že žádný zvláštní zákon výslovně nepředpokládá vydání závazného stanoviska či souhlasu určitého orgánu v řízení o povolení výjimky, ani výslovně nestanoví, že v takovém řízení má postavení dotčeného orgánu. Existuje-li orgán, který hájí zájmy dotčené záměrem, je nezbytné, aby k takové výjimce dal souhlas, přičemž postává i neformální vyjádření takového souhlasu.

Bytové družstvo M. proti M. hl. m. P. za účasti 1) Spolku ŽP, 2) Družstva XX, 3) Družstva M. 4) Bytového družstva M. 5) Městské části P. a 6) firmy CG, o rozhodnutí o umístění stavby, o kasační stížnosti žalovaného.

Úřad městské části P. (správní orgán I. stupně) vydal dne 26. 9. 2011 rozhodnutí, kterým povolil výjimku z čl. 10 odst. 3 vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. P., o obecných technických požadavcích na výstavbu v hl. m. P. (dále jen „vyhláška OTPP“), dle § 169 odst. 2 a násl. stavebního zákona), ve znění účinném do 31. 12. 2012 a dne 2. 3. 2012 rozhodl o změně rozhodnutí o umístění stavby „Viladomy n. F. I.“.

Žalovaný v rozhodnutí ze dne 1. 12. 2012 ve výroku I. zamítl odvolání žalobce a osob zúčastněných na řízení 1)–4) a potvrdil rozhodnutí orgánu I. stupně o změně umístění stavby ze dne 2. 3. 2012 a výrokem II. zamítl jako nepřípustné odvolání žalobce a dalších osob proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně o umístění stavby ze dne 26. 9. 2011.

Žalobce podal žalobu u Městského soudu v Praze, který rozhodnutí žalovaného zrušil rozsudkem ze dne 25. 10. 2016, čj. 5 A 7/2013-78, neboť shledal, že otázka účastenství žalobce v řízení o výjimce z obecných požadavků na výstavbu byla posouzena správně, jelikož na něj rozhodnutí o výjimce nemělo přímý dopad.

Za pochybení označil městský soud mimo jiné skutečnost, že dotčený orgán státní správy na úseku dopravy neposoudil dopady záměru na zájmy, které chrání zvláštní zákon, jak to vyžaduje § 169 odst. 6 stavebního zákona. Dotčený orgán měl ve věci vydat závazné stanovisko. Správní orgány proto vydáním rozhodnutí o povolení výjimky bez příslušné dohody či stanoviska příslušného orgánu státní správy na úseku dopravy porušily povinnost dle § 169 odst. 6 stavebního zákona.

Žalovaný (stěžovatel) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností, v níž mimo jiné uvedl, že městský soud dospěl k závěru, že bylo nutné vyžádat závazné stanovisko orgánu státní správy na úseku dopravy. Aby měl správní orgán postavení dotčeného orgánu, je třeba, aby byl zákonem výslovně jako dotčený orgán označen nebo aby mu byla zákonem svěřena působnost vydávat závazná stanoviska, jak to stanoví § 136 odst. 1 a § 149 odst. 1 správního řádu. Ani ze stavebního zákona ani z jiných právních předpisů neplyne, že pro řízení o povolení výjimky z vyhlášky OTPP je jakýkoliv správní orgán dotčeným orgánem. Stěžovatel tudíž namítal, že městský soud zaměnil zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, za zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), jelikož uvedl druhý zmíněný zákon, ačkoliv patrně zamýšlel uvést zákon o pozemních komunikacích.

Stěžovatel v následujícím řízení nemůže dostát povinnosti uložené mu městským soudem, aby si závazné stanovisko vyžádal. Městský soud napadeným rozsudkem zrušil pouze rozhodnutí o změně územního rozhodnutí a nikoliv samotné rozhodnutí o udělení výjimky. Rozhodnutí o povolení výjimky nabylo právní moci, je časově neomezené a v současné době jej není možné přezkoumat, proto ani není možné vydat rozhodnutí o stejné věci znovu.

Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze, rozhodnutí správního orgánu I. stupně a rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Žalobu proti výroku II. rozhodnutí žalovaného Nejvyšší správní soud odmítl.

Z odůvodnění:

III.

Posouzení Nejvyšším správním soudem

(...) [24] Dle § 169 odst. 6 stavebního zákona „*rozhodnutí o povolení výjimky nebo odchylného řešení podle odstavců 2 až 5 lze vydat jen v dohodě nebo se souhlasem dotčeného orgánu, který hájí zájmy chráněné podle zvláštních právních předpisů, kterých se odchylné řešení týká*“.

[25] Dle § 136 odst. 1 správního řádu „*dotčenými orgány jsou a) orgány, o kterých to stanoví zvláštní zákon, a b) správní orgány a jiné orgány veřejné moci příslušné k vydání závazného stanoviska (§ 149 odst. 1) nebo vyjádření, které je podkladem rozhodnutí správního orgánu*“.

[26] Se stěžovatelem je třeba souhlasit, že se městský soud dopustil nesprávného právního posouzení, neboť dospěl k závěru, že v projednávané věci mělo být vydáno závazné stanovisko. Závazné stanovisko vydává dotčený orgán pouze tam, kde je k tomu zákonem zmocněn. Ustanovení § 169 odst. 6 stavebního zákona však předpokládá pouhou dohodu či souhlas dotčeného orgánu. Tento souhlas jistě může být ve formě závazného stanoviska, pokud by tak zvláštní zákon stanovil. Městský soud však nekonkretizoval, z jakého právního předpisu by měla plynout povinnost vydat v této věci souhlas právě formou závazného stanoviska. Jelikož forma souhlasu není v § 169 odst. 6 stavebního zákona nijak definovaná, je možné akceptovat i například pouhé neformální vyjádření souhlasu dotčeného orgánu ve formě přípisu nebo ústně při ústním projednání záměru.

[27] Nejvyšší správní soud však nesouhlasil se stěžovatelem, že žádný zákon nestanoví, že by jakýkoliv správní orgán byl v řízení o povolení výjimky z vyhlášky OTPP dotčeným správním orgánem, jak to vyžaduje definice v § 136 odst. 1 správního řádu. Za zvláštní zákon z pohledu správního řádu je nutné považovat i stavební zákon.

[28] Ustanovení § 169 odst. 6 stavebního zákona totiž neuvádí, jako je tomu v jiných ustanoveních stavebního zákona, pouze pojem dotčený orgán, ale sám uvádí, že jde o dotčený orgán, který hájí zájmy chráněné podle zvláštních právních předpisů, kterých se odchylné řešení týká. Podle jazykového výkladu by se tedy mohlo jednat o definici dotčeného orgánu právě pouze pro řízení o udělení výjimky. Obdobná definice se objevuje pouze v § 4 stavebního zákona, ale i ta je obratem navázána na existenci závazných stanovisek podle zvláštních právních předpisů nebo stanovisek závazných pro politiku územního rozvoje a pro opatření obecné povahy podle stavebního zákona, zatímco podle § 169 odst. 6 stavebního zákona může jít i o jinou formu souhlasu. I to nasvědčuje tomu, že definice dotčeného orgánu v případě výjimek z obecných předpokladů na výstavbu je širší.

[29] Nelze také přehlédnout, že jde o zcela specifické řízení, ve kterém se stanoví odchylna od obecně závazného předpisu, který vyjadřuje vůli normotvůrce, jak má být využíváno území,

jaké jsou technické požadavky na stavby a obecné technické požadavky zabezpečující bezbariérové užívání staveb. V takovém předpise dochází k promítnutí zájmů chráněných různými orgány. Tyto orgány se také zpravidla zapojují do legislativního procesu přijímání tohoto obecně závazného předpisu. Má-li být povolena taková odchylna, má se tedy jednat o situaci zcela výjimečnou, u níž budou zohledněny veškeré specifické zájmy chráněné podle zvláštních právních předpisů. Lze odkázat i na § 2 odst. 4 správního řádu, podle něhož má být přijaté řešení v souladu s veřejným zájmem. Existuje-li proto orgán, který hájí dotčené zájmy, musí k takové výjimce dát souhlas. Má totiž odborné a faktické znalosti o dané problematice, včetně situace v daném místě, které mu umožňují kvalifikovaně posoudit, zda je možné takovou výjimku udělit.

[30] Pokud by § 169 odst. 6 stavebního zákona nebyl interpretován výše uvedeným způsobem, definici dotčeného orgánu ve smyslu § 136 odst. 1 správního řádu, by zřejmě splňovaly pouze orgány ochrany přírody s ohledem na velmi obecně definovaný § 65 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny („*Orgán státní správy vydávající rozhodnutí podle zvláštních předpisů, jimiž mohou být dotčeny zájmy chráněné tímto zákonem, tak činí jen po dohodě s orgánem ochrany přírody, není-li v zákoně předepsán jiný postup*“). Vzhledem k dikci daného ustanovení by nicméně § 169 odst. 6 stavebního zákona byl nadbytečný, neboť požadavek dohody s orgánem ochrany přírody vyplývá již přímo ze zákona o ochraně přírody a krajiny. Soudu není známo, že by nějaký předpis výslovně upravoval postavení určitého orgánu jako dotčeného orgánu, orgánu vydávajícího závazné stanovisko nebo vyjádření pro účely řízení o výjimce z obecných předpokladů na výstavbu. S ohledem na mimořádnost institutu výjimky, kde by souhlas orgánu s odbornými kompetencemi měl být z povahy věci pravidlem, lze jen těžko dovodit, že by zákonodárce vlastně žádný takový orgán nestanovil.

[31] Bylo proto nutné trvat na vydání souhlasu či dohody dotčeného orgánu. Žádný souhlas ani dohoda ve spisovém materiálu však založena nebyla. V otázce posouzení zásahu zrušení tří parkovacích míst na zájmy chráněné zvláštním zákonem, tedy zajištění dopravy v klidu, je zřejmé, že dotčeným orgánem je silniční správní úřad, neboť pozemní komunikace (tedy i parkovací stání) jsou upraveny v zákoně o pozemních komunikacích, kde jako správní orgány chránící zájmy dotčené tímto zákonem vystupují právě silniční správní úřady dle § 40 zákona o pozemních komunikacích („*Státní správu ve věcech dálnice, silnice, místní komunikace a veřejné účelové komunikace vykonávají silniční správní úřady, kterými jsou Ministerstvo dopravy, krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností a obecní úřad, celní úřad a újezdni úřad*“).

[32] Nejvyšší správní soud souhlasil se stěžovatelem, že městský soud v odůvodnění uvedl jiný zákon, neboť patrně zamýšlel uvést zákon o pozemních komunikacích. Tato vada však neměla vliv na zákonnost rozhodnutí, jelikož se jedná o prostou a zjevnou chybu v psaní. Ostatně ani pro stěžovatele nebyl problém zjistit, jaký předpis měl městský soud na vědomí. (...)

*Přílohu Stavebně správní praxe připravila:
Bc. Tamara Blatová, DiS.*

